

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobce: **LIKÉRKA DRAK s. r. o.** se sídlem Chvalčov, Na Kútku 14, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem Praha 4, Budějovická 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2013, č. j. 33129-2/2013-900000-304.4,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a shrnutí obsahu rozhodnutí

[1] Rozhodnutím ze dne 15. 5. 2013, č. j. 17891/2013-640000-12, uložil Celní úřad pro Zlínský kraj (dále též „celní úřad“) žalobci podle § 19 odst. 4 písm. c) zákona č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále též „zákon o povinném

značení lihu“), pokutu ve výši 500 000 Kč, a to za naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 19 odst. 3 písm. g) zákona o povinném značení lihu, konkrétně za to, že jako držitel kontrolních pásek v rozporu s § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu neoznámil celnímu úřadu zničení kontrolních pásek v množství vyšším než 0,1 % z jedné uskutečněné objednávky s uvedením důvodů, a to nejpozději první pracovní den po takovém zjištění. Současně celní úřad žalobci uložil povinnost k náhradě nákladů řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

[2] Celní úřad odůvodnil rozhodnutí mj. tím, že podle § 4 odst. 2 zákona o povinném značení lihu se povinnost značení kontrolní páskou nevztahuje na líh, který byl celním úřadem propuštěn k vývozu. Žalobce přesto označoval kontrolní páskou veškeré vyrobené vybrané výrobky, tedy i vybrané výrobky určené na propuštění k vývozu do Slovenské republiky, které následně odstraňoval spálením pomocí plynových hořáků. Jestliže účastník řízení již nalepené kontrolní pásky odstraňuje, a to spálením, dochází tímto k jejich zničení, a žalobce tak má dle § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu povinnost jejich zničení oznámit celnímu úřadu po takovém zjištění (v množství vyšším než 0,1 % z jedné uskutečněné objednávky). Nikdo žalobce nenutil k tomu, aby lepil kontrolní pásky na naprosto všechna spotřebitelská balení lihu, a to i když věděl, že toho není třeba a pak je bude muset shora popsáním způsobem odstraňovat.

[3] Zákon o povinném značení lihu ve zmíněném ustanovení výslovně hovoří o „okamžiku zjištění“, přičemž tento okamžik může nastat i jindy, než vymezil žalobce, tedy pouze v „období před použitím kontrolních pásek“, nejpozději „do okamžiku jejich použití“.

[4] Podle § 10 vyhlášky č. 149/2006 Sb., kterou se provádí zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 545/2005 Sb. (dále též „vyhláška č. 149/2006 Sb.“), vede evidenci přijatých, vydaných, zničených a vracených kontrolních pásek podle § 14 zákona o povinném značení lihu jejich držitel na předepsaném tiskopise, jehož vzor je uveden v příloze č. 9 k této vyhlášce. Z uvedeného ustanovení i z tiskopisu vyplývá, že jednotlivé údaje o množství kontrolních pásek (použitých, zničených, dopravených zahraničnímu dodavateli, poškozených, znečištěných, nepoužitých či ztracených) musí korespondovat s uvedeným množstvím kusů kontrolních pásek na odběrném listě (určitého evidenčního kódu). Odběrný list musí být součástí evidence kontrolních pásek. Úmyslem zákonodárce při stanovování povinností spojených s nakládáním kontrolními páskami, bylo vázat tyto povinnosti na kontrolní a dozorové činnosti správce daně.

[5] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný zamítl a rozhodnutí celního úřadu potvrdil, přičemž se ztotožnil s užitou právní argumentací.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[6] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu. Uvedl, že napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí celního úřadu, jsou nezákonná.

[7] Ustanovení § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu upravuje situaci, kdy dojde ke ztrátě nebo zničení kontrolní pásky při značení spotřebitelských balení lihu, nejpozději do okamžiku použití této kontrolní pásky, tzn. nalepení na spotřebitelské balení lihu. Povinnost oznamovat celnímu úřadu zničení kontrolních pásek, které již byly nalepeny na spotřebitelské balení lihu, v případě jejich následného zničení, ze zákona o povinném značení lihu nevyplyvá.

[8] Účelem zákona o povinném značení lihu je zamezit nelegální výrobě lihu a daňovým a celním únikům. Jakmile je však kontrolní páska na spotřebitelské balení lihu jednou nalepena, nemůže se již v použitelné podobě dostat do držení jakékoli jiné osoby a být příp. zneužita.

[9] Jakmile je kontrolní páska na spotřebitelské balení lihu jednou nalepena, stává se jednou provždy jeho nedílnou součástí a v podstatě nevratně ztrácí charakter kontrolní pásky, jelikož již není reálně možné, aby byla odstraněna v celistvé podobě a opětovně použita pro značení lihu.

[10] Pojem „zničená kontrolní páska“ účinná právní úprava nedefinuje. Výše uvedenému názoru žalobce odpovídá příloha č. 9 vyhlášky č. 149/2006 Sb., ve které je uvedeno, že do pole „Zničení“ se zaznamená *„množství kusů kontrolních pásek, které byly při značení spotřebitelského balení lihu nebo v souvislosti s ním zničeny.“*

[11] S ohledem na výše uvedené tedy § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu ani na danou věc vůbec nedopadá. Správní orgány jednaly v rozporu se zásadou zákazu zneužití pravomoci a principem legality vyjádřenými v § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném pro projednávanou věc, a čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky.

[12] Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, stejně jako rozhodnutí celního úřadu, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[13] Ve vyjádření k žalobě žalovaný především zopakoval svoji argumentaci použitou v napadeném rozhodnutí. Nadto uvedl, že pro splnění povinnosti ve smyslu § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu je nerozhodné, zda je kontrolní páska integrální součástí výrobku či zda došlo k poškození kontrolních pásek a jak. V daném případě je rozhodující, že došlo ke zničení kontrolních pásek a jednalo se o množství vyšší než 0,1 % z jedné uskutečněné objednávky.

[14] Kontrolní páskou je páska určená ke značení lihu, která byla mj. vyrobena na daňovém území České republiky. To znamená, že pokud žalobce kontrolní pásky odebral od celního úřadu, učinil tak za účelem značení lihu. Pokud byly tyto kontrolní pásky poté ze spotřebitelských balení lihu odstraněny, stalo se tak právě v souvislosti s předtím provedeným značením, což odpovídá § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu i vysvětlivce č. 4 k příloze č. 9 vyhlášky č. 149/2006 Sb.

[15] Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

[16] Soud, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí celního úřadu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[17] Předmětem sporu v nyní projednávané věci byla především otázka, zda výrobní praxe žalobce, kdy označuje kontrolními páskami (tzv. kolky) veškeré zboží včetně toho, které je určeno k vývozu a u kterého následně již nalepené kontrolní pásky ničí spálením plynovými hořáky, což neoznamuje celnímu úřadu, odpovídá zákonným povinnostem vyplývajícím mj. ze zákona o povinném značení lihu.

[18] Dle § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu je registrovaná osoba, která odebrala kontrolní pásky (dále též „držitel“), povinna oznámit celnímu úřadu, u kterého byly kontrolní pásky odebrány, jejich ztrátu nebo zničení, a to nejpozději první pracovní den po takovém zjištění. Dle § 5 odst. 5 písm. h) zákona o povinném značení lihu stanoví prováděcí právní předpis způsob evidence a vracení kontrolních pásek, včetně způsobu evidence a vracení kontrolních pásek poškozených a zničených. Tímto prováděcím právním předpisem byla v nyní projednávané věci vyhláška č. 149/2006 Sb. Tato vyhláška upravovala evidenci kontrolních pásek v § 10 následujícím způsobem:

(1) Evidenci přijatých, vydaných, zničených a vracených kontrolních pásek podle § 14 zákona vede jejich držitel (§ 12 zákona) na předepsaném tiskopise, jehož vzor je uveden v příloze č. 9 k této vyhlášce.

(2) Součástí evidence kontrolních pásek je odběrný list.

[19] Z tiskopisu, jehož vzor je uveden v příloze č. 9 vyhlášky č. 149/2006 Sb., vyplývá, že držitel je povinen evidovat mj. množství vydaných a vrácených kontrolních pásek. U vydaných se rozlišuje vlastní použití pásek, zničení a dopravení zahraničnímu dodavateli. Vysvětlivka č. 4 k předmětnému tiskopisu stanoví, že v kolonce „Zničení“ se uvede množství kusů kontrolních pásek, které byly při značení spotřebitelského balení lihu nebo v souvislosti s ním zničeny.

[20] V nyní projednávané věci celní úřad v rámci kontroly zjistil, že žalobce používá k odstranění kontrolních pásek ze spotřebitelského balení lihu zařízení, uvnitř kterého jsou umístěny plynové hořáky, které kontrolní pásku umístěnou na spotřebitelském balení lihu beze zbytku spálí. Po spálení nezůstávají žádné zjevné stopy po kontrolní pásce. Žalobce zničení pásek v rozporu s § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu neoznamoval a svým jednáním obešel zákonem nastavený kontrolní mechanismus ve čtrnácti případech s celkovým množstvím zničených kontrolních pásek 333 600 ks.

[21] Pro posouzení nyní projednávané věci bylo nejprve potřeba se zaměřit na účel a smysl zavedení kontrolních pásek při značení lihu ve spotřebitelském balení. Důvodová zpráva

k vládnímu návrhu zákona o povinném značení lihu ze dne 14. 4. 2004, tisk č. 637/0, v části 1. 1 *Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy* (důvodové zprávy k zákonům jsou dostupné v digitálním repozitáři Poslanecké sněmovny Parlamentu, www.psp.cz), uvádí:

„Účelem tohoto návrhu je zejména zamezit nelegální výrobě lihu a zajistit, aby výroba, dovoz, prodej, skladování, distribuce a vývoz lihu probíhal v souladu s platnými právními předpisy, zejména s předpisy, které upravují nakládání s lihem a spotřební daně, a tím zamezit daňovým a celním únikům, ke kterým, mimo jiné i vzhledem k tomu, že Česká republika nemá v současné době značení lihu upraveno, dochází.

Smyslem navrhované právní úpravy je zavedení povinnosti značit každé spotřebitelské balení lihu, které je určeno pro tuzemský trh, kontrolní páskou, a to takovým způsobem, aby při otevření spotřebitelského balení došlo ke znehodnocení této pásky.

Kontrolní páska je určena ke značení spotřebitelského balení lihu, neobsahuje spotřební daň a její funkce je výhradně kontrolní.

Každá kontrolní páska je číslována tak, aby jednotlivá čísla mohla být v rámci zavedení účinného kontrolního mechanismu celními úřady zaevidována na konkrétního odběratele a objednávku, čímž je nastaven kontrolní mechanismus. Vzhledem ke kontrolní funkci je navrženo, aby kontrolní páska byla ceninou obsahující speciální ochranné prvky proti padělání a pozměňování. S ohledem na výše uvedené bude výrobou kontrolních pásek pověřena Státní tiskárna cenin.“

[22] Potřebnost předkládaného zákona zákonodárce přiblížil v části 1.2 *Vysvětlení nezbytnosti navrhovaného zákona* důvodové zprávy následovně:

„Stávající právní úpravou není a ani v minulosti nebyla problematika značení lihu upravena.

Vzhledem k tomu, že v současné době není vytvořen dostatečný kontrolní mechanismus zabráňující daňovým a celním únikům ve velkém rozsahu, dochází neustále k velkým daňovým a celním únikům, což se projevuje zejména v meziročním poklesu výběru spotřební daně z lihu. Jedná se nejen o obchodní operace v rámci zdanitelného plnění v tuzemsku, ale také o dodávky z dovozu.

Z tohoto důvodu se navrhuje, aby byl státem vytvořen kontrolní mechanismus zabráňující daňovým a celním únikům ve velkém rozsahu.

Realizací povinného značení lihu budou vytvořeny potřebné podmínky pro značně efektivnější a hospodárnější provádění daňových a celních kontrol, následných kontrol po propuštění zboží a sledování lihových bilancí a bude také posílena ochrana spotřebitele. K tomuto účelu navrhuje přijetí právního předpisu, který by ukládal povinnost značit spotřebitelská balení lihu.“

[23] Smyslem zavedení kontrolních pásek bylo tedy vytvoření systému, který umožňuje státním orgánům snáze kontrolovat výrobu lihu a nakládání s ním. Každou jednotlivou

kontrolní pásku lze ztotožnit s konkrétním odběratelem. Je jasné jaký počet, jakých kontrolních pásek a komu byl kdy vydán.

[24] Každé spotřebitelské balení lihu určené pro tuzemský trh je tedy označeno kontrolní páskou, která se při otevření spotřebitelského balení znehodnotí. Nespotřebované kontrolní pásky vrátí odběratel celnímu úřadu, u kterého kontrolní pásky odebral. Odběratel je rovněž povinen celnímu úřadu vrátit kontrolní pásky poškozené nebo znečištěné. V případě ztráty nebo zničení v množství vyšším než 0,1 % z jedné uskutečněné objednávky je odběratel povinen tuto skutečnost s uvedením důvodů oznámit celnímu úřadu, u kterého byly kontrolní pásky odebrány, a to nejpozději první pracovní den po takovém zjištění. U každé kontrolní pásky lze tedy vysledovat její osud.

[25] Způsob, jakým žalobce postupoval při výrobě a následné úpravě svých výrobků, rozhodně nelze považovat za splnění povinnosti dle § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu. Povinností registrované osoby, která zničila kontrolní pásky, je tuto skutečnost oznámit celnímu úřadu nejpozději první pracovní den po takovém zjištění. Rozhodně se nelze ztotožnit s výkladem žalobce, že na kontrolní pásky, které žalobce nalepí na spotřebitelská balení lihu a následně je sám zničí spálením, se výše uvedená povinnost nevztahuje.

[26] Opačný výklad by naprosto popíral smysl zákona o povinném značení lihu, jelikož by znemožnil celním orgánům plně vykonávat jejich kontrolní a dozorovou činnost danou tímto zákonem.

[27] Povinnosti vyplývající ze zákona o povinném značení lihu jsou zcela jednoznačné. Dle § 3 odst. 1 zákona o povinném značení lihu *musí být* líh ve spotřebitelském balení, vyrobený na daňovém území České republiky nebo na toto území dovezený, označen kontrolní páskou, nestanoví-li tento zákon jinak. Naopak líh, který byl celním úřadem propuštěn k vývozu, značen kontrolní páskou *být nesmí* (§ 4 odst. 2 téhož zákona).

[28] Nelze tedy přistoupit na výklad žalobce, že se po nalepení kontrolní pásky na spotřebitelské balení na odběratele nevztahuje povinnost oznámit zničení kontrolních pásek. Žalobce kontrolní pásky nevyužil k jejich účelu (neoznačil jimi spotřebitelská balení lihu určená pro tuzemský trh), následně je zničil a byl povinen toto oznámit celnímu úřadu.

[29] Aby bylo zabráněno nelegální výrobě a celním a daňovým únikům je třeba dbát na to, co se stalo s kontrolními páskami odebranými tím kterým subjektem. Pokud žalobce řádně neoznamoval zničení jím odebraných kontrolních pásek, docházelo tímto jeho jednáním k porušování zájmů státu. Je pravdou, že spálené kontrolní pásky již nelze znovu využít, a zde tedy problém nehrozí. Nicméně tím, že žalobce ničil kontrolní pásky opakovaně a u velkého množství kontrolních pásek (řádově statisíce kusů), znemožnil tím celnímu úřadu spolehlivě provádět kontrolní a dozorovou činnost, jelikož nebylo možné přesně určit osud jednotlivých kontrolních pásek vydaných žalobci.

[30] K tomu lze odkázat na odůvodnění rozhodnutí celního úřadu, že jednotlivé údaje o množství kontrolních pásek (použitých, zničených, dopravených zahraničnímu dodavateli, poškozených, znečištěných, nepoužitých či ztracených) musí korespondovat s uvedeným

množstvím kusů kontrolních pásek na odběrném listě (určitého evidenčního kódu). Odběrný list musí být součástí evidence kontrolních pásek.

[31] Se žalovaným se lze ztotožnit i v tom, že žalobce nikdo nenutí k tomu, aby lepil kontrolní pásky na naprosto všechna spotřebitelská balení lihu, a to i když ví, že u části z nich to není potřeba a že je pak bude třeba odstranit. Pokud to však přesto žalobce činí a kvůli tomu následně kontrolní pásky ničí, je povinen to oznámit celnímu úřadu v souladu s § 14 písm. d) zákona o povinném značení lihu, stejně jako všechny jinak zničené kontrolní pásky.

[32] Závěrům soudu nijak neodporuje ani *Vzor tiskopisu pro evidenci kontrolních známek* v příloze 9 vyhlášky č. 149/2006 Sb., do kterého se má v souladu s § 10 citované vyhlášky uvést mj. množství kusů kontrolních pásek, které byly při značení spotřebitelského balení lihu nebo v souvislosti s ním zničeny. V nyní projednávané věci byly kontrolní pásky zničeny v souvislosti se značením spotřebitelských balení lihu, a žalobce proto měl tuto skutečnost oznámit celnímu úřadu a zapsat ji do výše uvedené evidence.

[33] K věci je nutno dodat, že správními orgány aplikovaná ustanovení zákona o povinném značení lihu byla účinná pouze do 30. 11. 2013, tedy ještě před rozhodnutím soudu došlo k jejich zrušení. Na posouzení dané věci týkající se správního trestání to však ničeho nemění, protože nová právní úprava (zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů), zachovala trestnost sankcionovaného jednání žalobce, a navíc je nyní přísnější [viz zejména § 10 – § 15, § 29 – § 40 a § 63 odst. 1 písm. c) a § 63 odst. 2 písm. b) zákona č. 307/2013 Sb.]. Držitel se nyní dopustí správního deliktu už tím, že zničí nebo ztratí kontrolní pásky v celkovém množství přesahujícím 0,1 % z každé jednotlivě uskutečněné objednávky kontrolních pásek zaevidovaných na tuto osobu. Za správní delikt se uloží pokuta ve výši odpovídající spotřební dani z lihu, kterou by byla právnická nebo podnikající fyzická osoba povinna uhradit, pokud by uvedla do volného daňového oběhu lih označený zničenou nebo ztracenou kontrolní páskou, což by v nyní projednávané věci činilo 25 340 490 Kč.

[34] Z důvodové zprávy k zákonu č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, lze poukázat na odůvodnění v části 6.1 *Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob*, k § 63: „*Smyslem zavedení předmětného správního deliktu je předcházení machinacím s kontrolními páskami, které jsou vydávány za zničené nebo ztracené. Na straně druhé je zohledněno minimální množství kontrolních pásek, k jejichž zničení dochází v důsledku výrobního procesu při značení lihu v rámci stáčecích linek.*“

V. Závěr a náklady řízení

[35] Krajský soud v Brně tedy shledal námitky žalobce nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[36] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto

právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22. října 2015

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu